

Dan Jugoslovanske ljudske armade bo praznik vseh nas. Ze zdaj se povsod pripravljajo, da bo čim lepši, čimbolj slovesen, hkrati pa pristen in neposreden. Po vsem koprskem okraju številni delovni kolektivi sprejemajo v goste pripadnike JLA, delovni ljudje in zlasti mladina pa obiskujejo vojake v njihovih domovanih. Med seboj izmenjujejo življenjske izkušnje in navezujejo se pristranske vezi, ki naj v takšni obliki ostanejo tudi vnaprej. Pa saj sta tudi res eno: armada in ljudstvo, ljudstvo in armada — nikjer ni vi in mi ali mi in vi. Na sliki: da bi lahko sledili razvoju svoje domovine in dogodkom po svetu, pride prav tudi čas med odmorom pri delu in učenju, da željno srce mladega borca vsrka spet nekaj novega.

KOPRSKO V ZNAMENJU PRAZNOVANJA JLA

Rojstni dan armade - naš skupni praznik

Dvajseti rojstni dan naše ljudske armade so delovni ljudje širom po domovini tesno povezali z zaključnimi proslavami obletnice vstaje. Prava prava izvenena letošnje jubilejno leto prav v znamenju tega praznika, saj je že porajanje prvih partizanskih enot pomnilno za vse narode Jugoslavije začetek novega velikega obdobja.

Tesna povezanost med čuvarji naše neodvisnosti in delovnimi ljudmi prihaja v celoti do izraza v teh prazničnih dneh tudi pri nas na Koprskem, saj prav ta košček naše domovine dolguje naš ljudski armadi zahvalo za njegovo dokončno priključitev k matični domovini.

Prav zato imajo vse prireditve, ki že potekajo, ali pa so še na seznamu obsežnega programa, skupno obeležje: utrjevanje medsebojnih stikov in medsebojno spoznavanje dela, življenja, uspehov in tudi problemov.

Naj povemo najprej, da bo osrednja svečanost v počastitev Dneva JLA v Postojni, 22. decembra ob 17. uri, kjer se bodo na slavnostni akademiji zbrali razen zastopnikov JLA tudi vsi nosilci spomenice 1941 iz našega okraja, dalje predstavniki delovnih kolektivov in družbenega ter političnega življenja pri nas. Istega dne zvečer pa bo priredil predsednik OLO Koper Albin Dujc v Postojni slavnostno večerjo za najbolj zaslužne in ugledne predstavnike civilnega in vojaškega življenja v našem okraju, predvsem seveda za nosilce partizanske spomenice 1941.

To pa bo le zaključna prireditev obeh velikih jubilejev — praznika armade in obletnice vstaje, kajti v vseh občinskih središčih, v vseh več-

jih krajih in tudi v gospodarskih organizacijah in ustanovah že izvajajo obsežen program mitingov, predavanj, razstav, obiskov borcem itd. V postojnski občini bodo na primer organizirali mitinge v dneh od 11. do 20. decembra v Planini, Studnem, v Bukovju, Zagorju, Dolnji Košani in drugod. Kot organizatorji nastopajo postojnski garnizoni, razna društva in šolska mladina. Razen tega so na vseh osnovnih šolah te obline razpisali nagradna tekmovanja — pismene naloge, od katerih bo 21 najboljših izdelkov nagrajenih. Tudi predavanja po šolah in razna športna srečanja sodijo v program teh prireditev.

Dne 9. decembra so v Postojni pripravili pripadnikom JLA lep sprejem v Postojnski jami, v dneh 11., 12., 13. in 14. t. m. pa so dijaki postojnskih srednjih šol in osemletki obiskali bor-

ce v vojašnicah. Pri medsebojnih obiskih velja omeniti še sprejem oficirjev iz Postojne in Fivke na Oblo Postojna ter vrsto obiskov borcev raznih gospodarskih organizacijam.

V Koprju bo slavnostna akademija na večer praznika dneva JLA. Lep program bodo izvedli pripadniki JLA in člani postojnske Svobode. Okrajno mesto pa je počastilo rojstni dan naše armade tudi s topografsko razstavo, ki je v koprskem Muzeju. Interne proslave imajo tudi v koprski občini v vseh večjih gospodarskih organizacijah, predavanja po šolah itd. Člani ZB in ZVVI obalnih občin pa bodo opravili več obiskov bolnikom vseh treh bolnišnic.

V Izoli bodo imeli slavnostno akademijo 23. decembra, program pa bo izvajalo delavsko-prosvetno društvo (Nadaljevanje na 3. strani)

PRED DVAJSETIMI LETI SO USTRELILI PINKA TOMAŽIČA IN NJEGOVE TOVARIŠE

Mlada kri je pojila pot v svobodo

Šestdeset protifašističnih borcev na drugem tržaškem procesu

Ze drugo leto je Evropa ječala pod fašistično strahovlado. Decembra 1941 je obtočil nemški vojni stroj pred Moskvo in Leningradom, ko je na ozemlju bivše Jugoslavije razplamtevala oborožena ljudska vstaja pod vodstvom komunistične partije. V fašističnih ječah v Trstu, Koprju, Rimu in drugod je čakalo veliko anti-fašistov na sodno obravnavo. Obtoženi so bili terorističnih akcij, širjenja propagande in priprav za oboro-

ženo vstajo, sabotaž in boja za strmo glavljanje fašističnega režima na ozemlju tako imenovane Julijske krajine.

Zloglasna specialna fašistična policija OVRA je s adističnimi metodami vodila preiskavo o dejavnosti obtoženih anti-fašistov. Nad leto dni so se vrstila neskončna zaslišanja dnevi in ponoči. Nekatere obtožence so tako strahotno in rafinirano mučili, da so zblazneli ali pa podlegli mukam; tako Slavko Skamperle in študent Uršič.

Po dvajsetletnem brezpravju in zatiranju so se znašli na skupni platformi boja proti fašizmu ljudje raznih svetovnih nazorov: komunisti, krščanski socialisti, liberalci in iskreni rodoljubi. Med njimi so bili intelektualci, delavci, kmetje, trgovci, študenti in dijaki — prežeti z nemajhnim idealom, da bo doseglo zatirano primorsko ljudstvo nacionalno in socialno osvoboditev.

Pred začetkom velikega tržaškega procesa so podvezle fašistične oblasti izredne ukrepe. Vse vojaštvo tržaškega garnizona, fašistična milica in drugi varnostni organi so bili v strogi pripravljenosti. Sam Mussolini je prevzel režijo tega »monstre« procesa, ki je presegal po svoji inscenaciji vse dotedanje podobne fašistične podvige.

Dne 2. decembra 1941. leta se je začela ob 9. uri sodna obravnava v palači porotnega sodišča v Trstu. Posebnemu sodišču je predsedoval konzul fašistične milice Tringali Casanova. Prvi dan procesa so pripeljali 60 videnjenih obtožencev, naslednje dni pa so jih vodili pred sodišče prostih rok. Najprej je predsednik sodišča prebral seznam obtožencev. Med njimi so manjkali Mlekuž, Santaleza in Uršič, ki so ostali onemgli v celici zaradi prestanih muk.

Pred sodiščem so se tri dni zapo-

redoma vrstili pripadniki intelektualne skupine. Najmarkantnejša obtožena sta bila med njimi študent Kaus iz Tolminske in prof. dr. Lavo Cermelj. Javni tožilec ju je besno sramočil z vsemi možnimi epiteti. Četrta dan so prišli na vrsto komunisti. Med njimi je bilo 12 prisotnih in 4 odsotni obtoženci.

Predsednik sodišča je uvodoma dejal: »Sedaj začnemo s Tomažičevim procesom. Kaj so zasledovali komunisti, je zlasti razvidno iz njihovega strupenega glasila »Delav«, ki je pozivalo ljudstvo k sabotažam in odkritemu odporu.«

Z najhujšimi žalitvami je fašistični veljak Faslace napadel obtožence, ki so mu prezirljivo odgovarjali, ne da bi jih zbegal ton fašistične justice. Naposled so se pojavili pred sodiščem tako imenovani »teroristi«. S ponosno dvignjeno glavo je med njimi glavni obtoženelec Ivančič ravnodušno poslušal hude obtožbe. Zaradi prestanega mučenja in izrednega poguma tolminskega upornika je vzbujal splošno občudovanje.

Dne 14. decembra ob 12,35 uri so po 12 dneh razglasili razsodbo: devet obtožencev je bilo obsojenih na smrt, ostali pa na 973 let strogega zaporu in odvzema vseh državljskih pravic.

V sodni dvorani so bili zbrani sami fašistični veljaki in posebni povabljenci, ki so ob tem trenutku malone podivjali in vsevprek vpili: »Na smrt! Živio Duče! Na smrt!«. Komunisti so jim odgovorili z dvignjeno stisnjeno pestjo.

Cez noč so spremenili 4 smrtno obsojene na dosmrtno ječo. Na smrt obsojene: Pinka Tomažiča, Simona Kosa, Ivana Ivančiča, Ivana Vadrnala in Viktorja Bobka, ki so odvedli v posebni jetniški oddelk.

Tomažič se je rodil 20. marca 1915 (Nadaljevanje na 3. strani)

V OSPREDJU RAZPRAVE Z II. PLENUMA SZDL SLOVENIJE

Razvijanje sistema delitve dohodkov

Minuli-ponedeljek so se v veliki dvorani Ljudske skupščine LR Slovenije sestali člani Glavnega odbora SZDL Slovenije ter številni drugi delavci raznih področij družbenega življenja na II. plenarno sejo. Udeleženci tega pomembnega shoda so obravnavali predvsem široko področje dela SZDL v komuni, v ospredju pa je bila razprava o nadaljnjem razvijanju sistema delitve dohodka.

Iz referata in iz razprave je bilo moč povzeti, da uveljavljanje načela dohodka po delu bistveno povečuje zanimanje občanov za aktivno sodelovanje pri urejanju osebnih in skupnih zadev v komuni, okraju, republiki in celo zvezi. Poglobljanje upravljanja občanov prek raznih organov samoupravljanja pa v slednji komunalni skupnosti poraja čedalje večjo potrebo po uveljavljanju Socialistične zveze.

Razprava pa je nakazala tudi vrsto problemov v zvezi z delitvijo dohodka v raznih družbenih

službah, kjer se kolektivi prav tako želijo kar najhitreje otresti administrativnih ljudi. Vsklajevanje osebnih dohodkov v prosveti in ostalih družbenih službah pa bo treba postaviti v ospredje in jih prilagajati s premiki osebnih dohodkov v gospodarstvu.

Ob koncu razprave je spregovorila tudi predsednica GO SZDL Slovenije Vida Tomšičeva, ki je potrdila ugotovitve sogovornikov — namreč, da ljudje vsepovsod čutijo možnost in odgo-

vornost za reševanje svojih problemov v okviru komun. Tako je po njenem prepričanju že dosežena takšna stopnja zainteresiranosti in aktivnosti občanov, da se je treba najodločneje boriti proti ostankom preživelih sistemov in proti vsem poskusom izpodkopavanja novega gospodarskega sistema. Tovarišica Tomšičeva je ob koncu dejala, da se morajo predvsem organizacije SZDL dosledno boriti za pravičnejšo delitev osebnih dohodkov,

OBČINSKI ODBORNIKI IZ HRPELJ SO OBISKALI PODJETJA

Videli so na svoje oči

Koristni stiki na relaciji komuna—podjetje bodo brez dvoma prispevali k boljšemu razumevanju potreb in razvijanju medsebojnih odnosov

Pretekli teden je bila v Hrpeljah seja obeh zborov ljudskega odbora, na kateri so pregledali devetmesečne dosežke v realizaciji letošnjega občinskega družbenega plana. Na pobudo predsednika ObLO Antona Ovčarja so se člani obeh zborov po seji odpravili s posebnim avtobusom v vsa večja podjetja, da bi se seznanili s procesom proizvodnje in problematiko posameznih gospodarskih organizacij v občini. Obiskali so industrijska obrata TOS v Hrpeljah in »IPLAS« v Podgradu ter Hrušiči, novo pekarno v Jazerini pri Obrovu, obrat MEHANOTEHNIKE v Materiji ter si ogledali obnovitvena dela destilacijskega in »Šilinskega obrata poročenske ZACINEE »SUDEST« v Gradšču. Odborniki so spremljali predstavniki političnih organizacij. Predsednik Ovčarji je člane ljudskega odbora seznanjal z začetkom in razvojem posameznih gospodarskih organizacij, predstavniki podjetij pa so odgovarjali na vprašanja o tehnološkem poteku proizvodnje, o izvrševanju plana, organizaciji novega gospodarskega sistema, o investicijah, delovni disciplini, uveljavljanju samoupravnih načel, finančnem stanju podjetja in podobno.

S posebnim zanimanjem so občudovali grandiozni, sodobno opremljeni pekarniški objekt v Jazerini, kjer so dani vsi pogoji za rentabilno eksploatacijo surovinskega terena in bo ta pekarna eden izmed najpomembnejših virov gradbenega mate-

riala v koprskem okraju. Odborniki so se pohvalno izrazili o organizaciji dela v vseh podjetjih in po osebno prepričanju dobili potrdilo realnosti suhoparnih številk, ki so jim bile predložene na seji v zvezi z realizacijo družbenega plana. Nadvse posrečena in koristna je bila zamisel take ekscurzije izvoljenih predstavnikov ljudstva, ki jim je na ta način omogočen življenjski stik z gospodarskimi organizacijami, katerih delovanje mora spremljati, nadzorovati, pospeševati in tudi usmerjati prav ljudski odbor.

NA KONFERENCAH ŽENA

O ENI TEMI

Po vseh občinskih središčih našega okraja so bile v kratkem času ustanovne Konference za družbeno aktivnost žena. Njihova skupna značilnost — slišati jo je bilo v referatih in v razpravi — je bila poudarjena prioriteta v reševanju številnih problemov, ki so sicer družinski, terjajo pa družbeno skrb. To so tisti problemi, ki jih je zaostrišlo vedno večje število zaposlenih žena (vsak tretji zaposleni je pri nas žena), kar je postal tudi najobčnejši pokazatelj pri ocenjevanju potrebne družbene intervencije. Ta dva problema, poudarjena na vseh konferencah kot najbolj pereča, sta bila: VARSTVO OTROK IN DRUŽBENA PREHRANA.

Nič drugače ni bilo tudi v Koprju. Da pa to niso samo naši, specifični problemi, nam že priča resolucija Ljudske skupščine, ki se ji je zdelo potrebno, da opozori komune na ureditev otroškega varstva. K temu lahko priključimo še tisti širok kompleks ustvarjenih pogojev za široko družbeno skrb družini, kar je sovpadlo z vsestranskim vrenjem v komuni in s časom velikih dogajanj v našem gospodarstvu. To je razgiban čas, ko se lomijo danes že zastareli odnosi do dela in proizvodnje, do razdelitve sredstev in formiranja raznih skladov in odrejanja prioritetenih naslovov na posetnice: kam, koliko, kakaj. In če bodo v ves ta živahni proces vključene naše žene kot proizvajavke in upravljavke in še kot nosilke tistih silnic, ki bliskovito spreminjajo odnose v naših družinah, potem ne bomo več govorili samo o perečih problemih, ampak bomo lahko vnesli tudi bolj optimistični ton v svoje razprave in gradili svoja spoznanja s perspektivo rešitve.

Konference za družbeno aktivnost žena koprške občine se je udeležilo lepo število tovarišic in, kar je še posebno razveseljujo, tovarišev, predstavnikov družbenih in političnih organizacij, sindikata, delovnih kolektivov in raznih organizacij. To dejstvo je še podčrtalo že tako značilno prelomnico spoznanja, da so te družbeni in ne ženski problemi in da je bil prav to tudi vzrok, da so ženske organizacije in društva prerasla v današnje višje oblike Konferenc.

Uvodni referat podpredsednika občinskega odbora SZDL Zarka Zivca je po temeljiti analizi stanja izluščil prioriteta vprašanja, ki terjajo družbeno intervencijo. Tudi tovariš Zivc je postavil na čelo vprašanja otroškega varstva in družbene prehrane.

To so vprašanja, o katerih smo že toliko razpravljali in govorili in za katere žal moramo še vedno reči, da niso urejena. Konferenca si jih je ponovno zapisala na prapor in sredi neusmiljenega vsakodnevnega tempa smo se ponovno zavzeli, da je rešitev (Nadaljevanje na 8. strani)

NOVE SEJE OBEH ZBOROV ObLO PIRAN

V smeri sodelovanja

za skupno reševanje problemov obalnih občin

V ponedeljek, 11. decembra, popoldne je imel občinski zbor Občinskega ljudskega odbora Piran svojo 47. sejo, zbor proizvajalcev pa 54. sejo, oba pa sta se sestala še k 42. skupni seji obeh zborov. Na dnevnem redu je bila vrsta vprašanj. Med drugim je bila sprejeta odločba o prepustitvi pristanišča v Piranu in ladijskega pomola v Portorožu podjetju »Luka Koper«. Potrjena je bila pogodba med občinskimi ljudskimi odbori treh obalnih mest glede skupne zavarovalnice za območje občin Koper, Izola in Piran. Prav tako je bilo sklenjeno, da je Občinski ljudski odbor Piran lahko soustanovitelj Zavoda za izmero in

kataster zemljišč za območje treh obalnih občin. Na sejah so obravnavali tudi problematiko Rižanskega vodovoda in poročilo Vodne skupnosti Koper. Odborenih je bilo več predlogov za prodajo nepremičnin družbene lastnine in še vrsta sklepov bolj lokalnega značaja.

Na skupni seji obeh zborov so prišla na vrsto tudi razna imenovanja. Tako je bil za novega direktorja gostinskega podjetja »Hotel Metropol« imenovan Slavko Zupan iz Izole. Za ravnatelja Zavoda za gluho mladino v Portorožu je bil imenovan Janko Blažej iz Pirana.

NA MLADINSKIH KONFERENCAH OBLIKUJEJO MLADI SVOJE DELOVNE PROGRAME

Prednost imajo družbene naloge

V minulih dveh mesecih so bile v našem okraju konference osnovnih organizacij Ljudske mladine, te dni pa zaključujejo z delom občinske letne konference, ki so letos presenetile z vsebinsko bogatimi razpravami mladih. Ozka, čestokrat osebna problematika posameznikov, ki je v dosedanji praksi mladine domala povsod prevladovala, že odstopa mesto aktualnim družbenim nalogam, ki jih mladina sprejema za svoje vodilo v programih za naslednje obdobje.

Nekaj misli o vsebini letošnjih mladinskih konferenc posreduje za naše bralce predsednik okraj-

nega komiteja LMS France Kernel.

Ob nekaterih pozitivnih ugotovitvah okrog letošnjih mladinskih konferenc po aktivnih in občinah naj posebej omenim oceno, da se je mladina odrekla zgolj razpravam o ozki notranji problematiki, kajti že površna analiza je pokazala, da so bili pogledi mladih tokrat usmerjeni na družbeno dogajanje pri nas.

Naj omenim samo nekaj aktivov tovarniške mladine — najbolj pozitivne rezultate so pokazale konference v Mehanotehnik, v podjetju »Javor« v Pivki, v sežanskem obratu Iskre, pri Gradbeniku v Izoli itd. —, kjer so razpravljali predvsem o problematiki decentralizacije odnosov v samem podjetju, o življenjskih in delovnih pogojih mladih, o njihovem strokovnem in političnem izobraževanju ter udejstvovanju in podobno.

— Ali pa velja podobna ocena tudi za šolsko in vaško mladino?

Tega v celoti ne bi mogel trditi, vendar je tudi šolska mladina usmerila svoje razprave na probleme okrog novih pogojev dela v šolah — na vprašanja samouprave in samofinansiranja šolstva, velik interes mladine za aktualno problematiko na eni in dokaj dobro poznavanje novih smernic v šolstvu na drugi strani nesporno narekuje, da bo potrebno v bodoče brez odlašanja vključevati šolsko mladino v večji meri v šolske organe samouprave. Tem prej, ker gre v prvi vrsti za njihovo lastno problematiko, kot so ugotovili na večini konferenc šolskih aktivov.

Ocenjevanje dela vaške mladine pa je treba nedvomno podre-

dit nekaterim objektivnim težavam, ki so zavladale na našem podeželju po povečani fluktuaciji vaške mladine v industrijo. Če ocenjujemo delo vaške mladine, ne bi mogli izluščiti iz njenega dela kdo ve kakšnih rezultatov globokega snovanja — seveda z nekaterimi izjemami, kjer je vaška mladina glavni pobornik za socializacijo podeželja: v Slavini, Kočah, v Dekanih, Škofljah in v večini večjih podeželskih krajev na Postojnskem.

Toda domala povsod na podeželju se lahko mladina postavlja z lepimi delovnimi uspehi pri urejanju vrste komunalnih in podobnih objektov. V zadnjem razdobju pa postajajo tudi zbori volivcev tribuna za vaško mladino in prav po zaslugi tega družbenega organizma so mladi marsikje pospešili rešitev tega ali onega akutnega vaškega problema.

To nesporno dokazuje, da je mladina na podeželju dovzetna in zainteresirana za naš družbeni razvoj ter si v čedalje večji meri prizadeva izboljšati pogoje za svoje delo in za svoja hotenja.

(bb)

PRIPADNIKI JLA V POSTOJNSKI JAMI

V okviru bogatega programa prireditve v čast 20. obletnice ustanovitve JLA na Postojnskem so si pripadniki krajevnega garnizije v soboto dopoldne brezplačno ogledali Postojnsko jamo. Ob tej priložnosti je bil v Jamski restavraciji tudi miting, na katerem je pripadnikom JLA govoril med drugimi tudi eden od preživelih udeležencev diverzantske akcije v jami kapetan Tušar.

Novice s TRŽASKEGA

DELOVNE POGODBE TEKSTILCEV NE BODO OBNOVLJENE

Vsrednjavna pogajanja za obnovitev delovnih pogojev za tekstilne delavce so se zaključila brez rezultata in bo zato še nadalje tekla ostra sindikalna borba. Na Tržaškem sta sindikalni organizaciji tekstilcev sklicali skupni sestanek in sprejeli sklep o nadaljnji borbi.

POČASTITEV SPOMINA TOMAŽIČA IN TOVARIŠEV

Ob 20. obletnici ustrelitve antifašistov Pinka Tomažiča, Simona Kosa, Ivana Ivančiča, Ivana Vadrnjala in Vika Bobka bo v nedeljo, 17. decembra, ob 15. uri na openskem strelišču na pobudo posebnega odbora slovenskega počastitev spomina padlih. Ta odbor sestavljajo člani Zveze partizana-

nov Tržaškega ozemlja, ANPI, FIAP in ANPPA ter združenja antifašističnih političnih preganjancev Tržaškega ozemlja. Spomin Pinka Tomažiča in tovarišev so počastili tudi na zadnji seji tržaškega občinskega sveta. O njihovi junaški smrti in življenju je govorila svetovalka Marija Bernetič. Ob koncu je predlagala, naj bi eno izmed tržaških ulic posvetili Pinku Tomažiču.

ZA UREDITEV CESTNEGA PROMETA MED ITALIJO IN FLRJ

V Trstu so se zbrali predstavniki tržaške, gorške in videmske trgovinske zbornice ter člani italijanske uradne delegacije in odgovorni jugoslovanski predstavniki, da bi sporazumno uredili cestni promet med obema sosednjima državama. Razpravljali so predvsem o nekaterih vprašanjih avtobusnega in osebnega prometa. Na prihodnjem sestanku, ki bo v Sarajevu, pa bodo urejali vsa vprašanja, povezana z rednimi avtobusnimi programi in s tovornimi avtomobili.

VSEDRŽAVNA STAVKA SOLNIKOV

Vsrednjavna sindikalna organizacija je potrdila enotno stavko na osnovnih in srednjih šolah, ker oblasti še vedno nečesto pristati, da bi tudi za solnike veljale iste pravice kot za ostale kategorije ostalih uslužbenecov. Tudi sindikat slovenske šole je sklenil, da se slovenski solniki pridružijo vsedržavni stavki.

RRIPRAVE

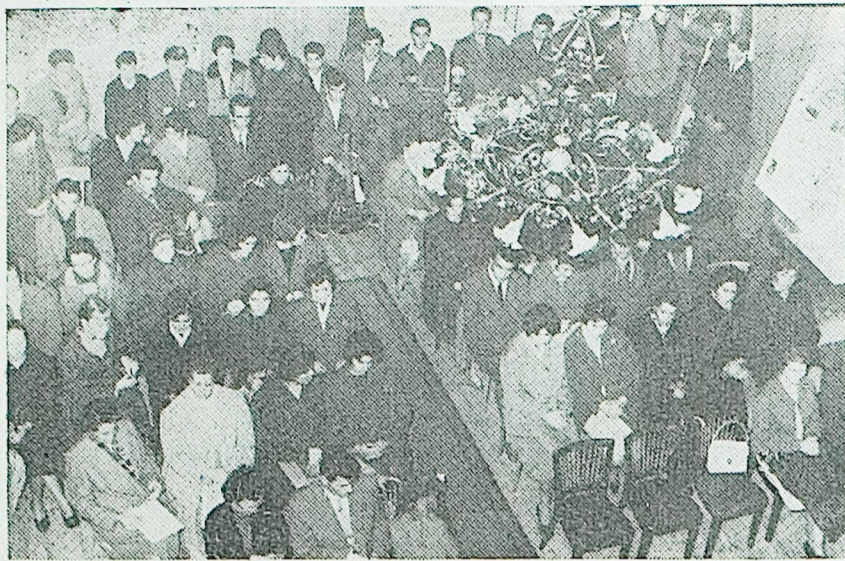
NA TRŽASKI VELESEJEM

Prihodnji tržaški mednarodni vzorčni velesejem bo urejen podobno kot je bil lani in načeloma v istih paviljonih. Med najpomembnejšimi manifestacijami v okviru velesejema bo dan, posvečen Iesu, ter konferenca o pohištvu. Do sedaj se je prijavilo za velesejem že 10 držav, med njimi tudi Jugoslavija.

Urejuje uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Rastko Bradakja. Izhaja vsak petek. Izdaja CZP Primorski tisk Koper. Uredništvo in uprava v Koprju, Canarjeva 1, telefon 170. Posamezen izvod 20 din. — Letna naročnina 800 din, za tujino 1600 dinarjev ali 3,5 am. dolarja. — Bančni račun 600-70-181. Rokopisov in fotografij ne vračamo. — Tisk in klišej tiskarna CZP »Primorski tisk«

J. Ž.

S konference mladih članov Počitniške zveze

LETNI OBRAČUN POČITNIŠKE ZVEZE V PIRANU

Bodoča novost: družabni večeri

V nedeljo, 10. decembra 1961, je bila v Piranu letna skupščina Počitniške zveze Piran. Predsednik občinskega odbora te zveze — profesor Ernest Kopriva — je v svojem poročilu povedal med drugim, da slavi zveza letos desetletnico svojega obstoja. Zrasla je iz družine ferijalcev na Pomorski srednji šoli. Danes šteje 15 družin in preko 320 članov. Posamezne družine so v teku leta opravile vrsto izletov, pohodov, potovanj in obiskov. Člani odbora ali posameznih družin so se udeležili raznih praznov širom po državi ob 20-letnici ljudske vstaje. Dve ekipi sta se udeležili tudi

pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane«. V času od pretekle letne skupščine je bilo prirejenih tudi več seminarjev in razstav ter teden Počitniške zveze. Družina PSS je imela v okviru geografskega krožka vsako drugo sredo predavanja o raznih potovanjih. Ista družina je tudi letos organizirala v prostorih ribiške šole prenočišče za člane PZ. Prenočišče je imelo 20 ležišč. V dveh mesecih glavne sezone je tu našlo prenočišče 105 študentov iz raznih republik naše države in tudi šest iz inozemstva. Na skupščini glavnega odbora Počitniške zveze Slovenije letos aprila je bila organi-

zacija PZ Piran proglašena za najboljšo v Sloveniji in je prejela kot nagrado dva kompletno opremljena šotora četverca.

Člani Počitniške zveze v Piranu pripravljajo tudi za prihodnje leto podoben, vendar še širši program dela. Med novostmi bodo družabni večeri, za katere so se odločili na podlagi ugotovitev v diskusiji na skupščini, ko so mnogi delegati ugotavljali, da se poznajo člani zveze v glavnem samo znotraj svojih družin, ni pa dobrega kontakta med družinami.

Jule

Slovenski vestnik poroča iz Celovca

Obnovili bodo partizanski spomenik v Velikovu

V pismu z dne 24. novembra 1961 sporoča notranje ministrstvo, da je ministrski svet privolil v to, da bo na obnovljenem spomeniku v Velikovu ostal dosedanji napis: »Padlim za svobodo proti fašizmu 1942—1945« nespremenjen in da je za vsako spremembo spomenika in napisu potrebno privoljenje vlade avstrijske zvezne republike. Hkrati s tem je ministrstvo dalo delodajalcem nalogo, da storijo vse za obnovo tega spomenika.

Do sovražnikov demokracije je treba biti strog in odločen

O neonacistični nevarnosti ne kaže več izgubljati besed, ker takšna nevarnost obstoji in postaja tudi iz dneva v dan večja. Naposled so uvideli to tudi na uradnih mestih, kjer so v zadnjem času poudarili, da je treba proti sovražnikom demokracije ukrepati strogo in z vso odločnostjo. Koroški Slovenci smo že nekolikokrat opozarjali na nevarnost neonacizma in na škodljive posledice razprijanja narodnosti mržnje.

MLADINA V HRPELJAH JE ZBOROVALA

Poudarek na klubskem izobraževanju

Pretekli torek se je zbralo na redni letni konferenci občinske organizacije LMS v Hrpeljah 29 delegatov (od 32 vabljenih) iz 18 osnovnih organizacij, v katerih je vključenih okrog 360 članov. 14 osnovnih organizacij je v vaseh, 2 v podjetjih TOS in IPLAS, 2 pa na osemletnih šolah. Po socialni strukturi pripada 84 članov kmečkemu sloju, 159 delavskemu, 32 je uslužbenec, 23 vajencev, 58 dijakov, 4 pa neopredeljenim stanovom.

Iz poročil predsednika in sekretarja mladinskega komiteja iz zveni ugotovitev, da organizacija in njene komisije v preteklem poslovnem letu niso mogle urediti vsega programa dela, ki so si ga mladinci zadali na lanskem konferenci. Tega dejstva pa ni pripisovati toliko pomanjkanju pripravljenosti komiteja in članstva, kolikor pomanjkanju materialnih sredstev, ki v najrazličnejših oblikah ovirajo in celo onemogočajo uspešno delovanje organizirane mladine. Kljub skromnim materialnim pogojem pa je mladinski komitej v okviru ideološko vzgojnega dela organiziral na osemletnih šolah nekaj predavanj, za katera je bilo veli-

ko zanimanja, kakor tudi za debatne ure. Nadalje so mladinci sodelovali pri gradnji športnega igrišča v Hrpeljah (ki pa še vedno ni dograjenol), pri čiščenju ruševin na pogorišču SUDEST v Gradišču, pri gradnji vodovoda v Zazidu in pri podobnih akcijah. Pomembno je, da je bilo vključenih med letom v organe samoupravljanja precej mladih ljudi, ki se uspešno udeležujejo. Mladina vztrajno spodbuja podjetja k organizaciji tečajev za pridobivanje strokovne polkvalifikacije in kvalifikacije za mlade kadre, ki so v pretežni meri kmečkega stanu. Nič kaj razveseljiva ni bilanca kulturnoprosvetnega dela. Mladina je sicer sodelovala v raznih občasnih proslavah, športnih nastopih, štafetah in pohodih po partizanskih poteh, v Počitniški zvezi, vendar pogreša sistematičnega, organiziranega izživljanja na področju športa in prosvetnega dela. Pomanjkanje ustreznih prostorov, rekvizitov pa tudi vodstvenega kadra se pojavlja vedno in vedno kot temeljna ovira. Tako zaželeni in potrebni izobraževalno-zabavni klubi v vaseh ne morejo zaživet, ker ni prostora, ni sredstev za nabavo televizij-

skega sprejemnika in radijskega aparata, šaha, časopisov in podobno. Prosvetna dvorana v Pregarjah še vedno služi za skladišče kmetijski zadrugi, v Podgradu že tri leta rešujejo vprašanje dvorane, ki jo uporablja vojaški garnizon. V Golcu pa imajo na razpolago kar dve dvorani, nimajo pa ne odra ne radijskega in televizijskega sprejemnika.

V sklepkih za bodoče delo mladinske organizacije je v glavnem poudarjeno tisto, kar ni bilo opravljeno v preteklem letu. Splošna pozitivitev programskega delovanja mladinske organizacije naj bi v bodočem letu prispevala k boljšim in vidnejšim rezultatom. Končno so izvolili nov 13-članski komitej, 3 člane revizijske komisije, za delegata na VII. republiškem mladinskem kongresu pa je bil določen Vinko Škrjanc. Konferenca so se udeležili tudi predsednik okrajnega komiteja LMS Franc Kernel, sekretar Emil Berce, predsednik ObLO Anton Ovčarič, sekretar Obč. komiteja ZK Viktor Ljubič in drugi.

Odločna intervencija sil OZN v Katangi

Sile OZN v Katangi so z vso razpoložljivo vojaško močjo odločno odgovorile na izzivalne in napadalne nastope žandarjev secesionista Combeja. V zadnjih dneh je bil glavni cilj oddelkov OZN Elisabethvill, kjer so »modre čelade« že zasledile vse glavne komunikacije. Razen tega so reaktivna letala mednarodnih oddelkov OZN napadla z raketami in topovi več čombejevskih vojaških taborišč v Elisabethvillu in okolici, kjer je glavina sovražnih čet. Vzoredno z letalstvom razvijajo aktivnost tudi kopenske sile, ki so potisnile Combejeve vojske na manjše prostore, kjer se bodo v naslednjih dneh odvijali odločilni spopadi za dokončno očiščenje tega predela, čeprav je pričakovati, da bodo predvsem evropski plačanci, ki vodijo vse vojaške operacije proti OZN, napeli vse sile, da bi onemogočili uspeh akcije OZN.

Prekinjeni diplomatski odnosi med Albanijo in ZSSR

Sovjetsko zunanje ministrstvo je objavilo sporočilo, v katerem potrjuje sklep o odpoklicu sovjetskega poslanika in vsega osebja poslaništva ter sovjetskega trgovinskega odposlanstva iz Tirane. Hkrati je SZ zahtevala, naj albanski poslanik z osebjem poslaništva v Moskvi zapusti sovjetsko ozemlje.

V Moskvi tudi hudo obtožujejo albansko partijsko vodstvo, izredno poslabšanje odnosov med obema državama pa je razvidno iz sklepa albanske vlade, da Albanija po vzgledu Kitajske ne bo navzoča na zasedanju odbora za medsebojno gospodarsko pomoč v Varšavi.

Odločna zahteva Indije po priključitvi Goe

Indija je ponovno sprožila odločno in nepopustljivo zahtevo po popolni priključitvi Goe. V zvezi s tem bo poslala Indija spomenico Varnostnemu svetu, hkrati pa indijska vlada zavrača portugalski predlog, da bi na mejo med Indijo in to portugalsko posest poslali mednarodne opazovalce.

Zgledna pomoč pridnim šoferjem

Tudi v letošnjem letu je priredilo AMD v Izoli tečaj za šoferje amaterje. Po končanem teoretičnem delu so začeli s praktično vožnjo. Po Izoli je začela krožiti stara Balilla, ki je bolj trpežna kakor istrski osel. Ze dlje časa se je AMD Izola trudilo, da bi dobilo boljše vozilo. Nekega dne pa na tehničnega instruktora ni bilo na predavanje. Tri dni so tečajniki spraševali po tovarišu Kočevarju. V četrtek popoldne pa se je pripeljal s »fičkom«. Kombinacijo Delamaris je namreč po nizki ceni odstopil AMD Fiat 600, ki je bil pokvarjen. AMD ga je popravilo in sedaj se v njem učijo bodoči šoferji amaterji.

AMD v Izoli počasi in vztrajno napreduje. Društvo ima že tisto, kar mu je v sedanjem napredu tehnike nujno potrebno; ima lepe prostore, mehanično delavnico s potrebnim orodjem, do-

bro opremljeni kabinet in predavalnico ter dve vozili za praktično vožnjo. F. B.

670 NOČITEV V NOVEMBRU

V postojnskih gostiščih so zabeležili v novembru nadaljnjih 566 nočitev domačih in 104 nočitve tujih gostov. S tem se je skupno število nočitev v enajstih mesecih povzpelo na 25.743, kolikor jih niso v Postojni zabeležili še nobeno povojno leto. Zanimivo je, da odpade od skupnega števila kar 16.980 nočitev na tujce in samo 8.763 na domače turiste.

RAZPRAVA O PRAVILNIKI

Posebna komisija sveta za delo ObLO Postojna je doslej podrobno pregledala devet pravilnikov o delitvi čistega in isto število pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov gospodarskih organizacij postojnske občine. O poročilu komisije je v ponedeljek razpravljal svet za delo, v prihodnjih dneh pa bo o tem podrobno spregovoril še zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora, in če bo potrebno, posameznim gospodarskim organizacijam pripravil, naj osnove in merila delitve vskladijo s smernicami družbenega plana in veljavno gospodarsko politiko.

RADIJSKI IN TV SPREJEMNIKI ZA BORCE

Do tako obsežnih izmenjav daril, kakor jih bodo ob letošnjem Dnevu JLA izmenjali občani naših očin in garnizoni na Koprskem, doslej še nikoli ni prišlo. Dejansko gre za vrsto praktičnih kolektivnih daril večmilijonske vrednosti. Vsekakor se bodo pripadniki JLA z največjim veseljem posluževali raznih klubskih oprem, vrste TV sprejemnikov in radijskih sprejemnikov ter kar 36 tranzistorjev — povečini daril kolektivov naši ljudski armadi.

OGNJEMET OB BELEM DNEVU

Marsikoga je začudil ali vsaj presenetil ognjemet, ki ga je lahko opazoval v krajših presledkih skoraj vse popoldne v ponedeljek, 11. decembra. Potrebovali so ga za snemanje nekaterih zunanjih prizorov novega bosansko-slovenskega celovečernega filma, glasbene komedije »Vidiva se snet zvečer«. To so bili istočasno zadnji zunanji posnetki, ki jih je režiser František Čap potreboval za svoj novi film. Notranje posnetke so prav tako že končali — večinoma v ateljejih »Filmservisa« v Piranu, nekaj pa tudi v ateljejih in pod kupolo Gospodarskega razstavišča v Ljubljani. Vodstvo filma želi, da bi premiero pokazalo že za Silvestrovo, kar pa zaradi zamude, ki jo je pri snemanju povzročilo slabo vreme, najbrž ne bo mogoče.

Kaj pravijo drugod

Primorske NOVICE

PREGLED KOLES IN MOTORJEV

Posebna komisija je te dni izvršila tehnični pregled koles, mopedov in motorjev v gospodarskih organizacijah in šolah tolminske občine. Večje število koles in mopedov je komisija izločila iz prometa, ker niso ustrezali predpisom o cestni varnosti. Uporabniki bodo vozila lahko ponovno uporabljali, ko bodo odstranili napake. Pri tem pregledu se je izkazalo, da bi bilo potrebno večkrat organizirati takšno kontrolo, da bi lahko preprečili nesreče na cestah.

DOLENJSKI LIST

SREČANJA MED PRIPADNIKI JLA IN PREBIVALSTVOM PO OKRAJU

V okviru zaključnih proslav 20. obletnice jugoslovanske ljudske vstaje so vojaki in starešine vojnega odseka Novo mesto obiskali 27. novembra delovne kolektive Dane na Mirni, Tovarno šivalnih strojev Mirna ter kmetijske zadruge in sušilnice na Mirni. Pobudo za obisk so dali občinski odbor SZDL v Trebnjem in našeti kolektivi. Vojaki in starešine so bili od delavcev in uslužbencev prisrčno sprejeti. Z zanimanjem so si ogledali proizvodne naprave in proizvodnjo, predstavniki kolektivov pa so jim povedali marsikaj zanimivega o svojem delu in o organizaciji proizvodnje. Ko je bil ogled opravljen, so delovni kolektivi povabili svoje goste — vojake in starešine JLA — na skupno kosilo in jih obdarili s praktičnimi darili. Vojaki in starešine vojnega odseka Novo mesto se delovnim kolektivom na Mirni za priazen sprejem najlepše zahvaljujejo.

7 MILIJARD DINARJEV ZA DRUŽBENI STANDARD

Predvideni gospodarski razvoj v okraju zahteva tudi v prihodnjem obdobju povečana investicijska vlaganja. Za razdobje 1961—1965 so predvidena investicijska vlaganja v osnovna sredstva za okrog 35 milijard dinarjev. Od tega za gospodarstvo 28 milijard, za družbeni standard pa 7 milijard dinarjev.

ODPRTO PISMO Celjske turistične zveze

Te dni je Celjska turistična zveza naslovila odprto pismo na vse okrajne in občinske sanitarne ter tržne inšpekcije ter jih prosila, da opravijo že letos vse preglede turističnih in gostinskih objektov in zaradi tega že zdaj izdajo odločbe za ureditev istih reči, ki jih bodo našle pomanjkljive.

Zakaj že zdaj? Kolektivi gostinskih in turističnih objektov imajo v zimskem obdobju največ časa za ureditev morebitnih pomanjkljivosti. Če bi s temi reči začeli na pragu turistične sezone ali pa v njenem največjem teku, bi bilo vse skupaj prepozno.

V Lokvi so si vsi zavihali rokave

Lokev ima 227 hiš, ki pa so večinoma že stare in so nujno potrebne popravila. Nekateri vaščani so že začeli popravljati strehe. Tistim, ki imajo delovno silo, je lahko, kako pa naj popravijo svoje hiše na primer matere padlih borcev in vdove? Kdo naj jim pomaga? Takšna in podobna vprašanja je na svoji seji ne dolgo tega obravnaval odbor SZDL. Ustanovili so razne sekcije in med njimi tudi sekcijo za komunalna dela. Takoj je začela z delom. Do sedaj je sodelovala že pri popravilu treh hiš. Vse delo so opravili prostovoljno in vrednost tega dela že presega pol milijona dinarjev. Veliko za-

slug za aktivnost sekcije pa ima predvsem njen predsednik Andrej Mevlja. Pri tej sekciji sodelujejo tudi strokovnjaki, kot tesarji, zidarji itd. K. N.

PRIPRAVE NA PROSLAVO DNEVA JLA NA HRPELJSKEM

S proslavitvijo Dneva JLA bodo zaključene tudi proslave 20. obletnice ljudske vstaje. V hrpeljski občini bodo v ta namen priredili velike kulturne manifestacije, ki jih ob sodelovanju pripadnikov JLA organizira poseben odbor. V program proslave je med drugim vključen še koncertni nastop vojaške godbe ter gledališka predstava reških igralcev v Podgradu. V okviru proslav so predvidena tudi štiri predavanja o razvoju, pomenu in delu JLA. Predavali bodo oficirji na osnovnih šolah. Kolektivi v podjetjih pripravljajo sprejem predstavnikov vojske ter obdarovanje članov vojaških enot. V Hrpeljah bodo prav tako koncert vojaške godbe, predavanja ter kulturni nastopi. J. Ž.

ZAČASNI SVET KOLEKTIVA OBLO POSTOJNA

Po obsežnih pripravah in političnem delu je delovni kolektiv ObLO Postojna prejšnjo sredo izvolil prvi začasni svet kolektiva. Po volitvah in razglasitvi rezultatov je sindikalna podružnica priredila družabni večer.

Pridni Lokovci — člani sekcije za komunalna dela pri krajevnem odboru SZDL — pomagajo sovaščanom pri urejanju domov

Pisma uredništvu

KJE SO TRGOVSKE UZANCE?

Že nekaj let kupujem premog pri podjetju »Bor« v Skočjanu pri Kopru, vendar moram reči, da sem imel pri tem še vedno kakšne težave. Ko sem na primer sredi poletja hotel izkoristiti čas, ko je regres za gospodinjstvi premog največji (zakaj si ne bi prihranil nekaj stotakov, če je mogoče?), premoga niso imeli. Doslej se mi še ni zgodilo, da bi bil premog dobil na dom, ne da bi se bil moral oglasiti pri podjetju vsaj tri- ali štirikrat.

Letos me je razburilo to, da kupec — vsaj zame kot zasebnega kupca — je bilo tako — ob plačilu ne dobi nobenega potrdila o plačilu in da mora vnaprej podpisati dobavnico, čeprav mu bodo dostavili, po besedah uslužbenca v pisarni — premog v najbolj ugodnem primeru šele čez 10 dni. (Nimajo prevoza.) Skratka: človek plača, podpiše dobavo, kakor da je že izvršena, in gre praznih rok iz podjetja.

Ne rečem, da bi podjetje kogarkoli hotelo ociganiti, vendar tak način poslovanja ni v skladu z običajnimi normami trgovskega poslovanja. Kaj pa bi že stalo podjetje, če bi svoje poslovanje uredili tako, da bi bila ena kopija o plačilu še za kupca? — Če ima kdo lasten prevoz in odpelje premog takoj, je vse v redu. Saj pač nikomur ni do tega, da dobim račun samo zato, da ga imam. Premog gori v peči tudi brez računa. Če pa lastnega prevoza nimaš, je zadeva vendarle nekoliko nerodna. Mar je nemogoče, da se prav moje — ali tvoje ali njeovo — potrdilo v podjetju izuabi? S čim naj tedaj dokazem, da sem res plačal in da premoga še nisem dobil, čeprav sem dobavnico že podpisal?

K—e
Koper, Jurčičeva 3

NEHAJMO PAČITI SLOVENSKE PRIIMKE!

Ne vem, zakaj in ne vem, čemu se je pričelo po naši Primorski kakor kuca širiti pačenje skoraj vseh tistih naših priimkov, ki so nastali iz čisto preprostih besed, katerih sicer v navadni rabi nihče ne izoovarja z napačnim naglasom. Nihče namreč ne reče, da je na nebu oblak, da je zaprhal pèrhavec, da je na streho sedel ólob, se iz grmovja oglasil jèreb itd. Toda kakor kdo govori o ljudih, so to sami Oblaki, Póžarji, Zidári, Kóvači, Górnípi, Pèrhavci, Gólobi, Jèrebi itd.

Enako svačeno načlašenje doživljajo priimki Furlan (Fírlan), Novak (Nóvak), Kardeli (Kárdeli), Grželj (Grželi), Bándelj (Bándelj), Straar (Střaar), Tržan (Tržan), Lesjak (Lésjak), Sedmak (Sédmak), Trčelj (Trčeli), Poljšak (Póljšak), Žumančič (Žúpančič) in nešteti drugi. Vse te in neštete druge priimke smo odkar so nastali, Slovenci načlašali na drugem zločinu in nikomur ni padlo na pamet, da bi jih popačili. Tako popačeni priimki zvenijo, kakor da jih izoovarjajo Madžari ali pa Nemci. Zato — nehajmo! R

ŽRTVE NENAČADNE PREDRZNOSTI

Tovariš urednik!

Pred časom je postala neka vinarska družina žrtev nenavadne predrznosti in samovoljnosti. Njena krivda je bila v tem — če temu sploh lahko rečemo krivda — da je kanalizacija iz hiše, v kateri stanujejo, speljana pod hišo Lojzeta Berceta. Ko je bila družina na dopustu, je Berce meni nič tebi nič zaprl kanalizacijo. Ko so se vrnili domov, so člani družine kot po navadi uvovali vodo in stranišče. Niso vedeli, da se vse to odteka pod hišo. Za to so zvedeli šele 27. novembra t. l., ko jim je Berce pisal pismo.

Preden se je Berce lotil svoje predrzne namere, je o tem obvestil pristojni organ na občini. To-

da tam so vso stvar vzeli povrsno, namesto da bi takoj reagirali in mu preprečili, da bi svojo pretnjo tudi uresničil.

Družina, ki je postala žrtev te samovoljnosti, ni lastnik hiše, v kateri stanuje. Če je bilo kaj narobe, bi se moral Berce pomeniti z lastnikom, ne pa s stanovalcem. Da pa bi bila zadeva še bolj zamotana, stanuje Berce stalno v Trstu, kjer ima v predmestju trinadstropno hišo, ki jo v poletnih mesecih oddaja turistom. Hiša v Piranu mu je le nekakšen »počitniški dom«, kjer prebije le dva ali tri mesece na leto. V ostalih mesecih pa je hiša prazna kakor toliko hiš v Piranu, čeravno se zdi stanovanjstvo vprašanje v Piranu skoraj nerešljivo.

Navesadnje so odgovorni ljudje ugotovili, da je napravil Berce samovoljno in protipravno dejanje. Vendar, preden se bodo odgovorni ljudje usmili in popravili kanalizacijo, bo prizadeta družina oropana pravice do osnovne osebne higijene. Ali je v naši socialistični domovini moč tolerirati takšno predrznost in samovoljnost?

Miloš Jovanović

KOPRSKA SEMENARNA PRIMER PREŽIVELE KRAMARIJE

V zadnjem času lahko večkrat beremo o potrebi po specializaciji naših trgovin, kar marsikje tudi že uspešno uvajajo. Vendar bolj izrazitega kramarskega lokala, kakor je koprška semenarna, ki posluje v sestavi Mototelne (?), zlena ne bi našli v našem okraju.

Zaradi sedanjega dokaj neurejenega stanja semenarske službe smo predvsem prizadeti proizvajalci vrtnin, kajti semenarna oziroma trgovsko podjetje Mototelna nabavlja vsa semena iz notranjosti in največkrat se zgodi, da izbor semena ne ustreza klimatskim pogojem našega obalnega področja. Že dejstvo, da je vprašanje proizvodnje rane vrtnine pri nas iz leta v leto bolj pereče, nikakor ni v skladu s sedanjo ponudbo semena. Zato se pridelovalci povrnin upravičeno sprašujemo, zakaj ne prevzame poslov sedanje semenarne to ali ono obalno kmetijsko posestvo, saj bi tako koprski kombinat in kmetijske zadruge Izola, Koper in Lucija morale biti zainteresirane za dober izbor semena že zaradi sodelovanja oziroma odkupa naših vrtnarskih proizvodov. Končno pa so družbena sredstva tudi sama največji odjemalec semena in — kolikor mi je znano — se posamezna posestva ali celo obrati oskrbujejo s semenjem več ali manj samostojno. Nastaja torej vprašanje dvotirnosti v preskrbi s semenjem, kar nedvomno veča tudi stroške nabave.

Sicer pa še danes nismo dobili pojasnila, kako je prišlo do tega anomalničnega pojava, da je trgovsko podjetje z izrazitim predmetom poslovanja z industrijskim blagom (naziv podjetja dovolj zgovorno potrjuje mojo trditve) prevzelo prodajo predmetov povsem kmetijskega značaja.

Smo tik pred obdobjem, ko bo vprašanje nabave semena zopet aktualno, zato smo pridelovalci vrtnin upravičeno zaskrbljeni, da se bodo tudi tokrat ponovile stare napake — v našo škodo in v škodo potrošnikov.

Tone Molk, Piran

Prejeli smo pismo mlade tovarišice, hčerke v NOB padlih staršev, ki nam piše iz Gradišča o nemogočem položaju, v katerem se je znašla zaradi tega, ker nima stanovanja. Krivdo meče deloma tudi na Zvezo borcev (kateri odbor?), vendar pa njenega prispevka ne moremo objaviti, ker je pismo podpisano samo z imenom Natalija, naslov pa ni priložen. Že večkrat smo poudarili, da anonimni prispevki načelno romajo v koš, zato izjemoma prosimo, da nam tovarišica Natalija pošlje svoj popolni naslov, da bi lahko prispevek objavili.

Uredništvo

TRADICIONALNA BRAKADA NA HRPELJSKEM

Pel je lovski rog ...

29. in 30. novembra je naš največji praznik in prav v teh dneh prireja lovška družina iz Kozine veliko dvo-dnevno brakado v Beških brdih. To lovišče je precej oddaljeno in ker v tem delu ni veliko divjadi, zadostuje že ena sama brakada za vso lovsko sezono. Za letošnjo brakado so mobilizirali vse lovce. Zasnovani so velik strateški načrt za osvajanje terena. Lovcem so dodelili stojišča ...

V največji tihoti jih je vodil vodja na dogovorjena mesta. Med njimi so bili tudi gonjači in seveda naš Nane, ki ima na grbi že svojih šest križev. Se malo in lovovodja bo dal znak za začetek lova.

Vse otrpne v prisluškovanju. Poslušaj! Zdajci se oglasi rog. Brakada se je začela. Na mah so spustili gonjači pse ... Ze so na sledi divjadi, ki je vse leto živela mirno in brezskrbno. Lovcem na stojišču je postalo okoli srca nekam tesno. Sem in tja že počijo posamezni strel. Gonjači si manejo roke. Divjad je od vseh strani obkoljena in ta obroč se začne zoževati. Divjad se skuša prebiti preko državne meje na italijansko stran, kakor bi vedela, da ji lovci tja ne smejo slediti. Čuvaj lovškega društva Draga na italijanski strani ve povedati, koliko srnjadi se vsako leto na dan brakade zateče preko meje v njihovo lovišče. Zateče se je pred leti zatekel tja tudi ob-streljen zajec in se hotel skriti na vrtu nekega vaščana. Imel pa je smolo. Vaščan ga je opazil in ga »mlotnostno« potikal s krbačo. Pečenka je bila gotovo okusna.

Popoldne je že in brakada se bliža kraju. Zborna mesto je na Beki pri Coparju, ki je tudi lovec. Na mizi priroma steklenica domače kapljice. Tudi kuharica ima polne roke dela. Iz kuhinje se širi duh po prazni čebuli ... Po nekaj osušenih listih se začne nova brakada, tokrat seveda v kuhinji. Strelci kar se da zgovorno kažejo z rokami, kako je puška »padla« k očesu, kako je reklo bum in kako je divjad obležala. Brakada prav gotovo ne bi imela svojega pravega konca, ko je ne bi zaključil šegavi Nane iz Klanca.

DOM SZDL V IZOLI

Pretekli torek je bila v Izoli lepa svečanost, na kateri so predali svojemu namenu preurejene prostore II. krajevne organizacije SZDL. Kot smo pred nedavnim že napovedali, so člani te krajevne organizacije s pomočjo nekaterih podjetij, med katerimi so se posebno odlikovali kolektivni Gradbenika, Elektro-Kopra, Opekarne Ruda, Uprave komunalne dejavnosti in drugih, adaptirali to poslopje.

Dom Socialistične zveze bo postal stalno zbirališče Izolanov, ko bodo reševali razne probleme komune, se usposabljali za delavsko in družbeno upravljanje in podobno.

Razen tega bosta v novih prostorih Doma SZDL v Izoli dobili svoj sedež tudi večerna politična šola in Delavska univerza. Velika in lepo urejena dvorana pa bo služila izolski mladini tudi za vzgojo in razvedrilo. V njej bodo dobili zatočišče še šoloobvezni otroci zaposlenih staršev.

D. R.

Za družbeno aktivnost žena

(Nadaljevanje s 6. strani)
določanju politike ali smeri organizacije pri reševanju vrste zadev in problemov, ki so načelnega ali konkretnega pomena za podjetje, ustanove itd. Vsekakor bi bilo pričakovati, da ob njihovi močni udeležbi v proizvodnji tudi zahtevajo, da gospodarske organizacije določijo sredstva za gradnjo objektov varstvenih ustanov in objekta družbene prehrane.

Ze iz tega je razvidno, da položaj zaposlenih žena ni lahek. To in verjetno tudi stališče organov gospodarskih organizacij vplivajo na prepčnost pri strokovnem izobraževanju žen. Več kot polovica zaposlenih žena nima kvalifikacije. Tudi ta podatek je zaskrbljujoč. Ni si težko predstavljati, kaj vse je in kaj bi lahko konferenca, ki je bila temu namenjena, spregovorila o navedenih in še drugih vprašanjih, ki spremljajo in ki bodo spremljala ženo, ki vsak dan zapusti dom za osem ur in se vključuje v proizvodnjo dobrin, vzgaja otroke, opravlja delo v pisarni itd. Udeležencem konference, med njimi je bilo večje število vodilnih ljudi iz gospodarskih organizacij, ustanov itd., je bilo priporočeno,

Naj bo že kakorkoli, tradicionalne brakade so svojevrstno lovsko doživetje, ki se ga rad spominjamo vse do druge lovske sezone.

ALBIN KOROŠEC

Živahna kulturna dejavnost v Ravnu

Proslave 20. obletnice vstaje so močno poživile tudi ljudskoprosvetno dejavnost v Ravnu nad Piranom. Domače LPD »Sloga« se je najbolj izkazalo minulo nedeljo, ko so člani tega društva počastili obletnico vstaje in hkrati 10-letnico delovanja društva z veseloigro »Poslednji mož«. Dramska sekcija »Sloge« je pod vodstvom režiserja Ludvika Jureša prijetno presenetila vaščane in okoličane z dobro podanim odrskim delom. Razen režiserju gre zasluga za uspešno izvedbo tudi marljivi mladini iz Ravna in prosvetnim delavcem, ki jih je sodelovalo pri igri kar pet.

Lep uspeh in priznanje občinstva sta vzbudila v vrstah dramske sekcije pravcato delovno vneto, zato bodo svoj program razširili in prireditve ponovili v bližnjih krajih že ta in prihodnji mesec. V tem razdobju bodo nastudiral še eno dramsko delo ter uredili razstavo o razvoju prosvetne dejavnosti v Ravnu v preteklih desetih letih.

Po nedeljski prireditvi je bil tudi ples, ki velja za najbolj privlačno obliko izživljanja domače mladine. Seveda ni izostal tudi

Kino

KOPER — 15. in 17. decembra italijanski CS film SLADKO ZIVLJENJE, 18. in 19. decembra francoski barvni CS film NENAČADNA AMERIKA, 20. in 21. decembra ameriški film ZLATA TROBENTA.

IZOLA — 15. decembra ameriški film NEKATERI SO ZA VROČE, 16. in 17. decembra ameriški barvni CS film DOLGO TOPLO LETO, 18. in 19. decembra italijanski CS film SLADKO ZIVLJENJE, 20. in 21. decembra italijanski barvni CS film ANA IZ BRUKLINA.

SKOPIJE — 16. decembra ameriški film ZLATA TROBENTA, 17. decembra japonski CS film SMRT NA PACIFIKU, 19. decembra italijanski barvni CS film ANA IZ BRUKLINA, 21. decembra francoski barvni CS film NENAČADNA AMERIKA.

POSTOJNA — 16. in 17. decembra ameriški barvni CS film OBRAČUN V TEBEL-ROKU, 19. in 20. decembra ameriški film POLKOVNIK IN JAZ, 21. in 22. decembra jugoslovanski barvni film NAJBOLJE JE ZNATI.

SEŽANA — 16. in 17. decembra nemški film TI SI MOJA PESEM, 19. in 20. decembra ameriški CS film DIRKACI, 21. in 22. decembra jugoslovanski CS film TRI ANE.

naj o teh problemih razpravljajo na najbolj merodajnih mestih in forumih. Aktivno bo moralo biti tudi predsedstvo stalne konference. Le tako, to je le, če bodo vsi odgovorni činitelji v komuni iskali in tudi našli pravilne rešitve, bo moč govoriti o razbremenitvi žena in o tem, da so podani vsi pogoji za njihovo družbeno aktivnost. In čeprav ni pričakovati, da bodo vsi problemi rešeni čez noč, bo vsaka rešitev v tej smeri le korak proti cilju. Zato je odveč govoriti o nujnosti in o intenzivnosti prizadevanj.

-er

KONFERENCA ŽENA KOPER
(Nadaljevanje s 1. strani)

teh vprašanj naša skupna družbena skrb in naloga. Vprašanja varstva in prehrane so danes v središču, ker je od tega odvisen tudi naš osebni in družinski standard. Toda le referati in razprave ne zadostujejo, potrebno je konkretno reševanje, sistematično delo, je poudaril med drugim predsednik Komisije za družbeno upravljanje pri OO SZDL Rado Čehovin. Predlog, naj bi o tej problematiki razpravljali ObLO Koper, so udeleženci konference soglasno sprejeli. Ob zaključku razprave, ki je bila številčno in vsebinsko zelo plodna, so izvolili organe konference in sprejeli pravila njenega delovanja.

Z. L.

Mali oglasi

ZA JESEN IN ZIMO DOBITE NAJCENEJE V »MAGAZZINI ALLA STAZIONE«, Trst, Ulica Cellini št. 2, poleg železniške postaje, veliko izbiro konfekcijskih izdelkov. Odjemalci s prostnico imajo poseben popust.

lep finančni uspeh in čisti dobiček, ki so ga namenili za ureditev odra.

ZAMENJAM STANOVANJE — trisobno z balkonom v I. nadstropju v Opatiji z ustreznim v Kopru. — Naslov: Randić, Opatija, Spinčičeva ulica št. 3 (pri Tržnici).

ENODRUŽINSKO HIŠICO z vrtom v Mariboru zamenjam za enakovredno v območju Portoroža ali Pirana. Vseljivo takoj. Naslov v upravi gledališča Koper.

PRODAM novo kovinsko montažno garažo 4 x 2,5 m. Cena ugodna. Vprašati na upravi lista.

KUPIM dobro ohranjen mali šteditnik ali pečko. Naslov v upravi časopisa.

Gostišče RIVIERA Piran bo priredilo 31. decembra 1961

VESELO SILVESTROVANJE

Vstopnina s konsumacijo samo 1.500 din za osebo — Igrali bodo VESELI KRANJCI — Poskrbljeno bo tudi za specialitete: ribe, čevapčiči, raznjčji in pečena purica — Obiskovalci s predhodno rezervacijo bodo prijetno presenečeni z novoletnimi darili! Pohitite rezervirati mesta!

ZAHTEVAJTE ★ ZAHTEVAJTE ★ ZAHTEVAJTE

Garda Conferenci

BRESCIA

Najboljša konfekcija! — Najnižje cene!

Scala d'Oro — Rhodiatoce — Vlakna za nove čase

KRILA VOLNENA »TERITAL« — BLUZE — JOPICE RHODIA Spodnja krila iz nylona in lyona — Dežni plašči »ETERNO« itd.

Zastopnik za Jugoslavijo:

POLITECNICO COMMERCIALE

Predstavništva nacionalnih in inozemskih tvrdk

TRST, Ulica F. Denza 6 — Telefon 61-543 — 26-917

Vabimo Vas na

silvestrovanje

ki ga bo priredil HOTEL PALACE PORTOROŽ v vseh prostorih hotela in restavracije »Jadran«

Poskrbite si pravočasno rezervacije osebno ali po telefonu št. 61-64!

Upravni odbor trgovskega podjetja »SOČA KOPER« — KOPER razpisuje delovno mesto

VODJE RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Pogoji:

1. ekonomska ali pravna fakulteta s 3-letno prakso v knjigovodstvu;
2. ekonomska srednja šola s 3-letno prakso v knjigovodstvu;
3. nepopolna srednja šola s 5-letno prakso v knjigovodstvu.

Mesečni prejemki določeni s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov. Razpis velja do zasedbe razpisanega mesta. S stanovanjem podjetje ne razpolaga.

KVALIFICIRANEGA STRUGARJA

Nastop službe takoj. Mesečni prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. V poštev pridejo reflektanti, ki stanujejo v Kopru ali Izoli. Prijave vložite pisмено ali osebno v tajništvo podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Razpisi

Na podlagi 21. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih upravnih organov razpisuje komisija za razpis mest direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Piran delovno mesto

DIREKTORJA

Tovarne kemičnih in pralnih izdelkov »Jadranka« v Piranu

Pogoji: inženir kemije s petletno prakso na vodilnem delovnem mestu ali diplomiran ekonomist oziroma inženir tehnične stroke do deset let prakse na vodilnih mestih v kemični industriji.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in sedanjo zaposlitvijo je poslati do 20. decembra 1961 na ObLO Piran.

Stanovanjska skupnost Koper Goriška 6

razpisuje prosto delovno mesto

UPRAVNIKA SERVISOV

Pogoji: višja ali srednja šolska izobrazba s petimi leti prakse na vodilnem mestu. — Rok prijave do 25. decembra 1961

- Komisija za službenke zadeve pri Občinskem ljudskem odboru Piran razpisuje po 33. in 164. členu zakona o javnih uslužbenih tale delovna mesta:
1. referenta za turizem in blagovni promet v oddelku za gospodarstvo,
 2. referenta za proračun v oddelku za finance,
 3. referenta za promet v odseku za notranje zadeve,
 4. referenta za civilno zaščito in požarno varnost v odseku za notranje zadeve,
 5. referenta za registracije v odseku za notranje zadeve,
 6. strojepisca — stenografa v odseku za notranje zadeve.

Pogoji: ad 1 do 5: srednja strokovna izobrazba z ustrežno prakso; — ad 6: nepopolna srednja strokovna izobrazba.

Plača po predpisih ZJU s položajno plačo in posebnim conskim dodatkom. Zaželeno znanje italijanščine.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje iz 31. člena ZJU in pogoje po tem razpisu, naj vložijo kolkovane prošnje v 15 dneh od dneva objave.

Komisija za službenke zadeve ObLO Piran

Radio KOPER

VSAK DAN, RAZEN NEDELJE: glasba za dobro jutro z objavami ob 7,15 in 7,30, poročila ob 7,30 in 13,30, dnevniki ob 15,00.

PETEK, 15. XII. 1961:
13,40 Tri skladbe — trije zbori — 14,00 Vedro in popularno — 14,30 Operetne melodije — 15,15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Domače aktualnosti — 15,40 Glasbena medigra.

SOBOTA, 16. XII. 1961:
13,40 Popevke in ritmi od tu in tam — 14,30 Majhen koncert zabavne glasbe — 15,15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Zapojejo in zaigrājmo.

NEDELJA, 17. XII.: 8,40 Z vedro pesmijo v nedeljsko jutro — 9,00 Naša reportaža: »Javna oddaja v počastitev 20. obletnice JLA v Tolminu« — 13,30 Sosedni kraji in ljudje — 14,00 Glasba po željah — 15,00 Poročila — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,15 Pojo Vokalni kvintet Kranjčani, Zenski kvartet, Slovenski oktet in zbor »Svoboda« iz Kopra.

PONEDELJEK, 18. XII.: 13,40 Odločki iz oper — 14,30 Od ansambla do orkestra — 15,15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Slovenske narodne.

TOREK, 19. XII.: 13,40 V ritmu z malim ansambli — 14,00 Paleta zabavnih popevk — 14,30 Sola in življenje: »Postojnski pionirji o JLA« — 14,50 S festivala mladinskih zborov v Celju 1961 — Mladinska zbor glasbene šole iz Skopja in Zavoda za glasbeno vzgojo iz Ljubljane — 15,15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 15' z ansambлом Veseli planšarji.

SREDA, 20. XII.: 13,40 Zabavni ritmi — 14,00 Odmevi iz Jugoslavije — 14,30 Za odhiti in razvedrilo vam bodo igrali in peli: Mario Pezzotta, Jackie Gleason, Majda Sepčič, Jackie Gleason, Majda Sepčič in Glauco Masetti — 15,15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Poje moški zbor iz Proseka-Kontovela p. v. Milana Pertota.

ČETRTEK, 21. XII.: 13,40 V zabavnem ritmu z orkestrom Eddie Barclaya — 14,00 Glasba po željah — 14,30 Melodije za prijetno popoldne — 15,15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Slovenske narodne.

PETEK, 22. XII.: 13,40 Poje zbor Doma JLA iz Beograda — 14,00 Vedro in popularno — 14,30 Iz dunajskih operet — 15,15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Domače aktualnosti — 15,40 Glasbena medigra.

MALI NOGOMET

Grafičarji zmagovalci na sindikalnem prvenstvu

Na občinskem sindikalnem prvenstvu v Kopru so zmagali nogometaši iz sindikalne podružnice Časopisno-založniškega podjetja »Primorski tisk«.

V nedeljo se je končalo občinsko sindikalno prvenstvo v malem nogometu. Udeležilo se ga je 19 ekip. Zmagalo je moštvo ČZP Primorski tisk, drugo mesto je zasedel Vojni odsek, tretje Kruh.

V osmini finala je bilo moštvo ČZP prosto, zato pa se je v četrt finalu pomerilo z Iplasmom. Iplasa je že v prvi minuti dosegel gol in držal ta rezultat nespremenjen skoraj tik do konca tekme. Tedaj je Furlanič iz penala izenačil. Ker se je tekma končala v regularnem času neodločeno, je vsako moštvo streljalo po pet penalov. Najprej so streljali igralci Iplasa in bili dvakrat uspešni. Igralci ČZP Goslar, Hiršman, Radešič, Furlanič in Zelezinger pa so vsi zatresli mrežo in se z rezultatom 6:3 uvrstili v polfinale.

Polfinalna tekma s Kruhom je bila od vseh tekem najbolj dramatična. V prvem polčasu je vodil Kruh že z rezultatom 3:0, v drugem polčasu pa je uspelo Zelezingerju znižati rezultat najprej na 3:1, nato pa je bil dvakrat uspešen še Goslar. Od treh streljanih penalov sta bila uspešna Goslar in Furlanič, medtem ko je dosegel Kruh le en gol.

V finalni tekmi pa so se pomerili igralci ČZP Primorski tisk z Vojnim odsekom, ki je pred tem premagal Gradbenika z rezultatom 3:2 in Mototehno s 5:0. V fi-

nalni tekmi je bila premoč grafičarjev očitna, kar se kaže tudi v rezultatu. Svoje nasprotnike so premagali z rezultatom 8:3. Gole so dosegli Furlanič 4, Goslar 3 in Lenassi 1. V imenu občinskega

sindikalnega sveta je zmagovalcem čestital tovariš Vesel. Na zaključni prireditvi ob koncu tekmovanja vseh panog pa bodo prejeli še pokal.

A. G.

Občni zbor TVD Partizan v Izoli

V nedeljo, 10. t. m., je bil občni zbor TVD Partizan Izola. Udeležba je bila pičla, kar je odraz neaktivnosti upravnega odbora v minulem razdobju. Iz poročila je bilo razvidno, da so kljub neaktivnosti odbora nekatere sekcije kar dobro delovale, tukaj velja omeniti odbojkarje, rokometarje in igralce namiznega tenisa. Naloga novega odbora bo v prihodnjem v tem, da bo razvijal sekcije, ki so bile doslej prepuščene samim sebi in svoji pobudi. Prisotni so gradili odnos predsednika do društva, ki mu je bilo društvo deveta skrb, namesto da bi bil njegova gonilna sila.

Zaradi manjših gmotnih sredstev v prihodnjem letu se bo TVD Partizan omejil na gojenje nekaterih panog, katerih uspeh bi bil z večjo širino manjši. Na občnem zboru so izvolili nov devetčlanski odbor. V njega so ponovno izvolili vse delavne člane dosedanjega odbora. Ob tej priložnosti so se zahvalili tudi kolektivu Meha-

notehnika, ki je dal društvu v začetku leta dotacijo in mu tako omogočil dosedanje dejavnost.

db

Bujna rast telesne kulture v Tomosu

V počastitev Dneva republike so v tovarni Tomos priredili športna tekmovanja med posameznimi obrati. Tekmovali so v nogometu, odbojki, balkanski štafeti in podobno. V glavnem je tekmovanje dobro uspelo, saj je tekmovalo približno 750 ljudi.

Turnir v Izoli

V počastitev dvajsete obletnice vstaje bo priredil NK Delamaris v dnevi 17. in 24. t. m. mladinski nogometni turnir. Na njem bodo lahko nastopali vsi mladinci, ki so rojeni od vključno leta 1942. Razpored tekem za dan 17. tega meseca je naslednji:

prva tekma se bo pričela ob 12.30 uri,

druga tekma se bo pričela ob 14. uri,

finale bo 24. tega meseca: premaganca prve in druge tekme ob 10.30 uri, zmagovalca prve in druge tekme ob 12. uri.

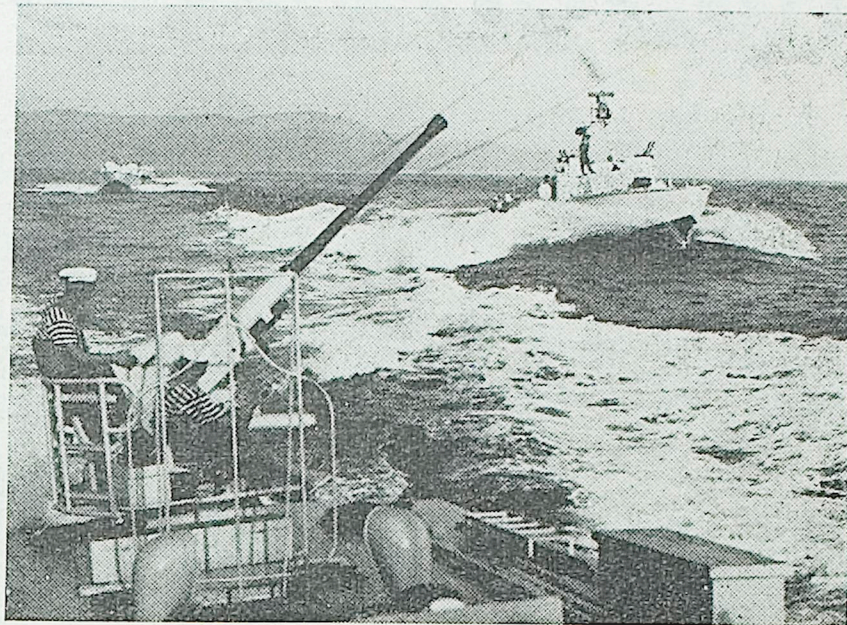
Vse tekme bodo igrali dvakrat po 40 minut. V primeru neodločenega izida bodo streljali po pet najstretnejših. Zmagovalec turnirja bo prejel pokal v trajno last.

A. G.

ODBOJKA

V nedeljo, 17. t. m., bodo v Izoli odigrali prijateljsko tekmo med odbojkarško ekipo CRDA iz Trsta in domačim TVD Partizanom. Začetek tekme bo ob 10. uri dopoldne na letnem igrišču TVD Partizana Izola.

db

Pred Dnevom JLA: tudi naši mornarji se s kopenskimi silami in letalstvom vred pripravljajo na jubilejni praznik vse naše armade. Na sliki: borbeni čolni pri svojih vajah za izpolnitev obrambne sposobnosti vojne mornarice

najuspešnejši Mulej, ki je 50 m dolgo pot prevozil v treh minutah in 16 sekundah, v spretnosti vožnji z mopedi Bertok, v namiznem tenisu pa v splošnem plasmanu orodjarna.

Zmagovalec tekmovanja je postal oddelek orodjarne, ki je dosegel 298 točk in je dobil prehodni pokal. Ostali oddelki pa so se razvrstili takole:

2. montaža 258 točk,
3. obdelovalnica 197 točk,
4. uprava postrojenja 113 točk,
5. uprava 110 točk,
6. pločevinarna in prešarna 68 točk,
7. notranja in zunanja trgovina 32 točk.

Tekmovanje je bilo dobro organizirano, za to pa imata največ zaslug Rajko Krašna in Vlado Jenko.

Za športni razvoj Izole

Pred nedavnim je bil na občinskem odboru SZDL sestanek predsednikov društev in organizacij z območja občine, ki so se ga udeležili predstavniki VK Argo, TVD Partizan, Strelske družine, ZROP, DIT, DPD Svobode, Rdečega križa in upokojevcev. Namen sestanka je bil, da bi vskladili čas občinskih zborov in da bi bili le-ti dobro pripravljani. Največ občinskih zborov bo v januarju. Glede finansiranja društev in organizacij so sklenili, naj bi v prihodnje gmotno podpirali samo tiste, ki s svojo dejavnostjo

koristijo družbi, ne pa tistih, ki služijo zgolj zabavi posameznikov in skupin. Na sestanku so tudi predlagali, naj bi kino Zvezda in telovadnica TVD Partizana zamenjala svoje prostore. Kino bi bil tako bližje središču mesta, TVD Partizan pa bi tako dobil telovadnico, ki bi po svojih dimenzijah ustrezala pogojem za gojitev nekaterih športnih panog. Vrh tega bi bile vse panoge športa osredotočene v parku Arrigoni, kjer imajo sedaj svoj sedež že veslači, kegljači in strelci. db

Strelsko tekmovanje

Sindikalna podružnica OLO Koper je organizirala v počastitev 20. obletnice ljudske revolucije medčlansko strelsko tekmovanje z zračno puško. Za tri prva mesta so določili praktične nagrade.

Tekmovanja se je udeležilo 21 članov in 2 članice, med katerimi so izbrali deset najboljših, ki so se pomerili za prva tri mesta. Prvo mesto je zasedel Jernej Stražar, drugo Avgust Vogrič, tretje pa Aljoša Škabar. Od dve sto možnih točk je dosegel Stražar 152, Vogrič 137 in Škabar 121.

To strelsko tekmovanje je bilo

obenem tudi priprava za tekmovanje v okviru delavskih športnih iger, ki jih prireja občinski sindikalni svet Koper. Na to tekmovanje bo poslala sindikalna podružnica uslužbencev OLO Koper dve ekipi.

F. P.

STRELSTVO

Te dni je strelska družina v Hruševju zaključila društveno tekmovanje za letošnje leto. Med člani je dosegel I. mesto Edvard Progar, med mladinci Stano Škrjanc, med pionirji pa Danilo Nadoh. Naslov prvaka SD Hruševje za ženske pa je v letošnjem letu osvojila Gizela Suša, na drugo mesto pa se je uvrstila Fanči Vodopivec.

NAPOVED VREMENA

od 15. XII. do 22. XII. 1961

Prodor hladnega zraka, ki so nam ga že lep čas obetali meteorologi, je naposled le zajel naše kraje. Meteorologi pa menijo, da se utegnejo tako hladni dnevi vleči do nekako 12. februarja, ko bo nastopil toplejši zrak. V tem tednu moremo pričakovati le mrzlo vreme, nemara tudi nove snežne padavine in močnejši severovzhodni veter. Temperature se bodo gibale okoli 0 stopinj Celzija.

ČESTITKA

Čestitke in najlepše želje
NERINI GRIZONIČ in DINU
PEHARCU ob njuni odločitvi
za skupno življenjsko pot!

Kolektiv tiskarne
ČZP Primorski tisk

PREKUPČEVALCI Z MAMILI PRED OKROŽNIM SODIŠČEM V KOPRU

Obračun s tihotapci mamil

Minuli torek je senat Okrožnega sodišča v Kopru zaključil razpravo proti skupini prekupčevalcev z mamil, ki so bila namenjena zamejstvu. Ker gre za prvi primer takšne vrste prepovedane trgovine, ki je bil pred koprskim

sodiščem, in ker je trgovina z mamilami po mednarodni konvenciji podvržena strogim kazenskim sankcijam v vseh državah podpisnicah, velja o poteku razprave oziroma o ugotovitvah sodnih oblasti, ki so izrekle prekupčevalcem surovega opija stroge kazni, zapisati nekaj več.

V vlogi trgovcev s surovim opijem oziroma prekupčevalcev, ki so kljub svoji premetenosti padli v mrežo varnostnih organov, nastopa kaj pisana bratovščina lovcev za lahkim zaslužkom. Glavni obtoženec Marcel Antunović, laški disponent z Reke, italijanski državljani, je kmalu potem, ko je preteklo leto obsedel deset in pol letno zaporno kazen zaradi tatvin večjega obsega, našel somišljenika v osebi Lazarja Kajtazija, filigranista, prav tako iz Reke. Ta zveza je kmalu rodila poznanstvo z Muso Biljalom, prav tako starim znancem tuje lastine, doma iz Preševa v Makedoniji. Načrt o dokončni tihotapski poti surovega opija v inozemstvo pa je »zveza« uresničila po razgovoru z bratoma Petrom in Giuseppejem Parovelom iz Trsta, ko sta se mudila v Reki. Vzporedno s

tem poznanstvom z italijanskima državljanoma pa sta Kajtazi in Biljali skovala načrt o dobavljanju surovega opija iz Makedonije.

Drugo poglavje te afere z mamilami ima svoj začetek z nakupom 8,5 kg surovega opija, ki ga je Biljali nabavil v Makedoniji po 20 tisoč dinarjev za kilogram in ga nato prodal Kajtaziju na Reki po 70 tisoč dinarjev za kilogram. Kajtazi je svojemu pajdašu izplačal najprej 240 tisoč dinarjev kupnine, kasneje pa je primaknil nadaljnjih 30 tisočakov.

Cena Biljalijevega »blaga« pa se je dvignila že pri tretjem obtožencu Antunoviću, ki je Kajtaziju zagotovil kupnino 100.000 dinarjev za kilogram, vendar s pridržkom kasnejšega plačila. Obtoženi Antunović je tako nohiteh s prvo količino 1,85 kg opija že junija letos do Giuseppe Parovela in mu ga prodal za višjo neugotovljeno ceno. Visok znesek naj bi bil plačljiv po predaji opija Tržačanu Petru Parovelu. Omenjeno količino opija sta pretihotapila čez mejo D'Agostin in Feruccio Fontanot iz Trsta. Po dogovoru med tihotapci opija naj bi Antunović že avgu-

sta prinesel preostalih 6,5 kilograma mamil na dogovorjeno mesto v bližino Kopra.

No, poskus tihotapstva z opijem iz Jugoslavije so zahvaljujoč budnosti naših varnostnih organov in meddržavnemu sodelovanju policije v boju proti temu družbenemu zlu zatrli že v kali in nevarni elementi, ki so se poskušali po tej poti dokopati do lahkega zaslužka, so za rešetkami — tako na italijanski strani kot pri nas.

Tričlanski senat koprškega Okrožnega sodišča je obsodil prekupčevalce z opijem na naslednje kazni: Marcela Antunovića na tri leta strogega zapore, Giuseppe Parovela na 3 leta in 6 mesecev strogega zapore, Lazarja Kajtazija na 10 mesecev zapore in na 200 tisoč dinarjev denarne kazni ter Muso Biljalija na 11 mesecev zapore in na 160 tisoč dinarjev denarne kazni. Večina obtožencev mora vrniti tudi stroške kazenskega postopka. Medtem pa je bil Feruccio Fontanot zaradi pomanjkanja dokazov o sodelovanju s tihotapci mamil oproščen, vendar se je pred istim sodiščem skupno z M. B. iz Trsta zagovarjal hkrati za ilegalno vodenje ljudi čez mejo ter je bil obsojen na deset mesecev zapore, njegov pajdaš M. B. pa na 4 mesece zapore.

Tihotapci v lastni mreži

Po več kot dveletnem delovanju skrbno organizirane tihotapske mreže, katere niti so vodile iz Trsta v Ljubljano, Zagreb in drugam, je našim varnostnim organom uspelo poloviti vse člane velike tihotapske družine, ki ji je načeloval tržaški trgovec Bruno Piemontesi s svojim blagom, katerega je s pomočjo sodelavcev na naši strani pretapljal v dinarje za velikimi zaslužki. Tako so se z glavnim obtožencem Piemontesijem znašli na zatožni klopi koprškega Okrožnega sodišča tudi naši državljani Silvester in Ciril Perčič iz Tubelj, Milena Perčič iz Ravna, Ludvik Vičič iz Gorjanskega in Jože Trobec iz Velikega dola, vsi iz našega okraja; med razpečevalci raznega blaga, predvsem dežnih plaščev, najlonskih nogavic, ženskih naglavih rut, ročnih ur in podobnih predmetov v skupni vrednosti najmanj 18 milijonov dinarjev, sta imela glavno vlogo še Juraj Dudmir iz Zagreba in Brane Strohsack iz Ljubljane.

Za manjše ali večje nagrade so so-

NA MEDENE TEDNE V KANADO

Kanadska vlada je prišla zaradi pomanjkanja gozdnih čuvajev na izvirno misel: brezplačno daje novorojenčkom za mesec dni v gozdnih pokrajine Manitoba na razpolago popolnoma opremljeno weekend hišico. Mlada zakonca preskrbi tudi s potrebnim živežem. Za plačilo morata mladoporočenca le skrbeti, da takoj s pomočjo raket ali radijske zveze obvestita gozdno upravo, če bi na območju njune hišice nastal gozdni požar. Prehoditi pa morata seveda dnevno nekaj kilometrov gozdnih poti do okoliških opazovalnic, s katerih morata nadzorovati zaupano jima gozdno področje.

V PORTOROŽU SO BILI LETOS TUDI LAPONCI

V letošnjem poletju so se pojavili v Portorožu tudi prvi turisti iz Laponske. Lepote naše domovine in milo podnebje so pritegnili na naše Primorje tudi prvi dve turistki iz Laponije, s severnega dela Švedske. Katarina Veni in Karla Blind, ki sta učiteljici v Jukaskjarvi, pravita, da bosta našo sončno in gostoljubno deželo priporočali tudi drugim svojim sorojakom. Na sliki: učiteljica Karla Blind med poukom v laponski šoli

PRETIRANA SKRB ZA ČISTOČO

Neki hotel v Texasu v ZDA ima v svojih tujskih sobah naslednja priporočila za goste:

Pri nas ne serviramo nobenega sadja, da ne bi gostje prišli v izkušnjo in to sadje jemali v spalnice.

Če že čistite svoje čevlje v sobi, potem vas prosimo, da za to uporabljate brisače drugega hotela.

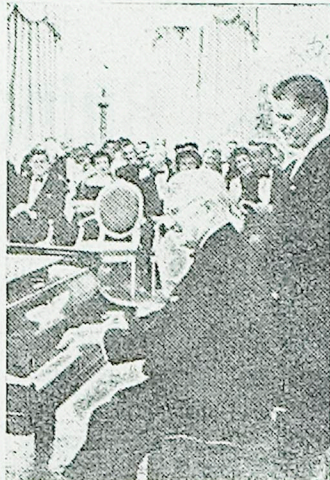
Prosimo vas, da nam javite, če opazite v sobi miši: dali vam bomo na razpolago živo mačko.

Če opazite požar: skočite skozi okno in pojdite na levo.

Brez komentarja.

STANOVANJSKA HIŠA V 35 URAH

Tovarna stanovanjskih zgradb »Vostrijakovskij« v Moskvi izdelala dvosobno stanovanje v 20 minutah. Sedaj to tovarno modernizirajo in preurejajo, da bo lahko izdelala 60 stanovanj v 35 urah! Tovarna dela po novih principih in je prototip avtomatične tovarne stanovanj in hiš bodočnosti. Stanovanjska hiša s 5 etažami in 60 stanovanji bo sestavljena iz 90 blokov in 30 stebrov iz armiranega betona za temelje in nosilce. Na tak način zgrajena hiša bo izredno lahka. Za gradnjo take stavbe potrebujejo sedaj 6 mesecev.

Pianist na sliki ni nihče drug kot bivši predsednik ZDA Harry Truman, ki je pred dnevi na drobnem koncertu predvajal nekaj glasbe za zaključeno družbo v Beli hiši v Washingtonu. Prisotni so bili še sedanji predsednik ZDA Kennedy s soprogo in drugi

PIREREDITVE ZA OTROKE RAZNIH NARODNOSTI V PORTOROŽU

V mesecu juliju in avgustu so imeli na vrtu restavracije Jadran v Portorožu posebne prireditve za otroke različnih narodnosti. Otroci so lahko tod v spremstvu staršev, ki so bili na letovanju, našli tudi duševno razvedrilo. Vsak četrtek popoldne je bil vrt restavracije Jadran poln otrok in njihovih staršev. Tod so plesali kolo, valček, recitirali v raznih jezikih. Vsi so se dobro razumeli, kakor da bi govorili en sam jezik. Kdor je znal igrati na kakšen instrument, je lahko tukaj pokazal svoje znanje. Organizator, režiser in iniciator te pobude, ki je v naši državi edinstvena, je bil Adolf Jenko, pesni mojster iz Ljubljane. Eno takšnih prireditev je posnel za švedsko televizijo tudi publicist Ulf Carlsson. Letos pozimi bodo ta film prikazovali na švedski, norveški in danski televiziji

Krepitev male obalne plovbe

Med 26 podjetji za pomorske prevoze v Jugoslaviji so tri specializirana za malo obalno plovbo. To so podjetja za malo obalno plovbo v Splitu, Veliluhi in Dubrovniku. V perspektivnem petletnem planu pa so imenovana podjetja upoštevana za gradnjo motornih ladij manjše tonaže za posebne potrebe naše obale. Izgrajevalni načrti so že izdelani. Obalna plovba v Splitu želi zgraditi 6 novih ladij, podjetji v Dubrovniku in Veliluhi pa skupno 8 motornih ladij za malo obalno plovbo.

ku in Veliluhi pa skupno 8 motornih ladij za malo obalno plovbo.

Marsikdo, ki se je sprehajal po parku hotela Palace v Portorožu, je bil presenečen, ko je ugledal cele grede paprik, ki so »mirno« rastle pod palmami. Podoba je res nenavadna. Nemara je komu šinilo v glavo, da se je vrtnar zmočil in namesto rož posadil zelenjavo. Toda ne. Vrtnar Luciano Gambaš je napravil to nalašč. Ta strokovnjak je bil ob neki priložnosti na Siciliji, kjer je prvič videl v parku poleg cvetja feferone. Luciano se je odločil, in v letošnjem poletju v parku zasadil papriko, ki ji pravijo v Italiji »ornamentalni«. Plodovi paprike te vrste so raznobarvni: rumeni, zeleni in rdeči. Lucianov poskus je povsem uspel. Park je s paprikami veliko pridobil na svojem estetskem videzu

VEČ SREDSTEV ZA PROUČEVANJE OCEANOV

Vojna mornarica ZDA je dodelila skoraj 1 milijardo dolarjev za uspešnejše in obširnejše proučevanje oceanov. Ta ukrep je odgovor ZDA Sovjetski zvezi, ki že nekaj let intenzivno proučuje in raziskuje vse oceane na svetu. Torej, tudi na tem področju velika tekma! Kdo bo imel več uspeha?

15. decembra 1961 • ZADNJA STRAN • Leto X. — Stev. 51

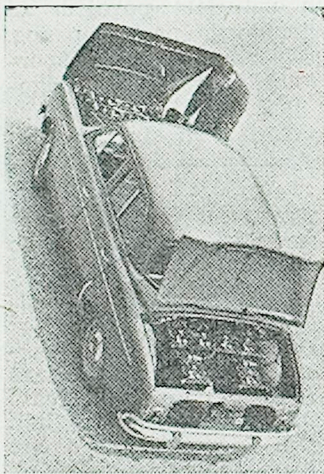
ZUZELKE NA ANTARKTIKI

Strokovnjaki so bili doslej prepričani, da so pingvini edini živalski zastopniki Antarktike, te sorazmerno najmanj raziskane celine, ki jo pokriva debela plast ledu. Pred nedavnim pa je neka novozelandska odprava odkrila približno 150 kilometrov južno od McMurdovskega oporišča nekaj živih žuželk iz vrste, ki nosi latinski naziv collembola. Žuželke so našli na višini 1500 metrov.

Naročajte,

berite in širite

»Slovenski Jadran«

Popolnoma tiho in brez dima, brez izpušnih plinov dela gornji avtomobil; izdelanega sicer v Evropi so ameriški tehniki opremili s posebnimi električnimi akumulatorji, ki jih med vožnjo sproti polni poseben dinamo stroj. Rezultat: okrog 70 km hitrosti na uro, popolnoma neslišna vožnja in razmeroma poceni pogon. Tako se je Dauphine spremenil v posebno prikladno vozilo za mestni promet

»FRANCE« NA POSKUSNI VOZNI

Ponos francoskega ladjedelništva po drugi svetovni vojni je bil preizkušen v voznjah na relaciji Saint Nazaire—Le Havre. Poleg posadke so se vožnji udeležili mnogi strokovnjaki (138 inženirjev in 400 ladjedelniških delavcev), da med vožnjami lahko ugotovijo morebitne nedostatke in jih odpravijo. Lastniki in projektanti so bili izredno zadovoljni, zlasti v pogledu hitrosti, vendar niso dali nikake izjave. Presenečenje bo na koncu!

V LIMSKEM FJORDU — FARMA OSTRIG

Limskega fjorda ne obiskujejo domači in tuji turisti le zaradi naravnih lepot, marveč tudi zaradi farme ostrig. Kdor prvič obišče ta šest kilometrov dolg kanal, ima vtis, kakor da je vse področje posejano z nekakšnimi minami. Vendar je to le videz. Iz vode gledajo železni sodi, ki so napravljeni posebej za potrebe farme. Pod sodi so klate, na katerih se zadržujejo ostrige. Gojenje ostrig je več kot enostavno, vendar potečeta dve leti, preden so ostrige godne za želodec. Stare ostrige odlagajo ikre, ki se zaustavijo na prvem trdnem predmetu, na katerega naležijo. Največkrat so to klade in sodi. Takšne »pasti« postavljajo ostrigam povsod po fjordu. Za »grgatev« ostrig ni določenega časa, nabirajo jih lahko vsak dan, če je potrebno, vendar jih je največ v maju. Farma ostrig v Linskem kanalu je stara že nekaj deset let, zdaj jo vodi podjetje »Ribarstvo« iz Poreča M. J.

VOHUNSKI ROMAN IZ DRUGE SVETOVNE VOJNE

»Ne, hvala. Zdaj bi rad spal. Zame je najboljšo zdravilo spanje. Če morete, mi preskrbite kakšno civilno obleko.«

»Dobro.«

»Bo mar sem kdo prišel?«

»Ne, muzej je zaprt. Tudi vi ste imeli pri tem prste vmes,« se je nasmehnil starec.

»Muzej bomo kmalu odprli,« je dejal Dementjov in se tudi nasmehnil.

Tri dni je prebil v muzeju. Rana se je le težko celila. Ponoči je imel visoko temperaturo. Četrtega dne se je njegovo stanje poslabšalo. Čutil je, da izgublja zavest.

Ze drugega dne je čuvar Dementjovu predlagal, da bi poklical zdravnika, ki je bil njegov prijatelj. Dementjov je odklonil. Zdelo se mu je primerno, da o njem ve čim manj ljudi. Sedaj pa se je odločil, da ga pokliče.

Na večer je čuvar pripeljal visokega in suhega človeka, ki je bil povsem plešast. Ne da bi Dementjova pozdravil, je zdravnik sedel na rob zaboja, položil svoj kovček poleg sebe in prijel ranjenčev roko.

»T-a-k-o,« je zategnil in nagrbnil čelo. »T-a-k-o,« je ponovil, pregledal rano in zamrmral nekaj po latinsko.

Kirurg je vzel iz kovčka nekakšne instrumente in Dementjov je slišal zvenketanje jekla.

Čuvar je prinesel krop. Zdravnik je razkužil instrumente in z neprčakovano prijaznim glasom dejal:

»Zdaj vas pa prosim, da malce potrpite.«

Dementjov je dolgo stiskal zobe in se mučil. Čiščenje rane je trajalo celo večnost. Narkoza ni delovala in tako je od bolečin nekajkrat zastokal in padel v nezavest. Mahoma pa je začela bolečina popuščati. Dementjov je začutil olajšanje in kmalu je zaspal kot ubiti.

XIX.

Dva dni Dovgalev ni poročal svojemu poveljstvu, da se Dementjovova radijska postaja ne pojavlja v etru.

Sprva ni hotel misliti na to, da bi se utegnilo kaj primeriti. Z Dementjovim je imel doslej en sam krajši zastoj. Vrh tega pa se je v svoji dolgi praksi v delu z obveščevalci Dovgalev naučil potrpežljivega čakanja.

Minil je tudi tretji dan, od Dementjova pa nikakršnega glasu.

Ze navsezgodaj je pršel Dovgalev v oddelek za radijsko zvezo. Dežurni je vstal in ne da bi odložil slušalke, je pogledal Dovgaleva z očmi, ki so bile od nespečnosti krvave.

Dovgalev je odšel, ne da bi črhnil eno samo besedico. V kabinetu se je odločil, da bo čakal do popoldne. Potem bo javil poveljstvu.

Dovgalev ni vedel, da se je komandant že prejšnjega večera zanimal za Dementjova, in ker je vedel, da polkovnik težko prenaša izgubo slehernega svojih ljudi, ga ni ničesar vprašal.

Ob dvanajstih je Dovgalev dvignil slušalko in poklical poveljstvo.

»Tukaj polkovnik Dovgalev. Ze tretjega dne nimamo zveze z N.«

»In kaj potem?« je dejal komandant veselo. »Vaš človek gotovo ni v položaju, ki bi mu ga zavidali. Sovražnik mu dela neprilike. Tudi to, kar je doslej napravil, je več kot imenitno. Mišljenja sem, da ne kaže delati očitkov svojemu človeku samo zaradi tega, ker je prekinil zvezo.«

»Vse to tudi jaz razumem,« je dejal Dovgalev. »S' tno je le, da se med tem časom sovražnik neovirano evakuira.«

»Kako neovirano? Vaš človek je vse to imenitno napravil in naši piloti so se že prilagodili času, ko nemške ladje odplovejo. Če bo kaj novega, mi javite.«

Polkovnika Dovgaleva so pohvalili, vendar si ni mogel kaj, da ni bil zaskrbljen. Dobro je poznal svojega Dementjova in je zato vedel, da ga je lahko le skrajna sila primorala, da svojega dela ni nadaljeval.

Mučno mu je bilo, da mu ne more pomagati. Ni mu šlo v glavo, da ga je izgubil ravno v teh poslednjih dneh vojne.

Minil je še en dan. Dementjov se ni javljal. Te noči je dobil Dovgalev obvestilo drugega človeka iz N., ki se polna dva meseca ni javljal, sedaj pa je nenadoma sporočil novico o Dementjovu.

»Tukaj so razkrinkali kapetana Ruckerta. Vedo, da je ruski agent. Medtem ko so ga hoteli aretirati, jim je pobegnil. Na begu so ga ranili. Vodijo podrobno preiskavo.«

Dovgalevu se je nekaj posvetilo. Hotel je temu človeku ukazati, naj Dementjovu pomaga. Toda to bi bilo brzkone brez haska. Agent je delal v telefonski centrali in vsak dan poslušal razgovore gestapovcev. Kako neki bi mogel v tako velikem mestu najti Dementjova?

Dovgalev je to novico takoj sporočil poveljstvu.

Komandant mu je rekel:

»Prepričani smo, da se je Dementjov dobro skrtil. Verujemo v najboljšo. Pozdravljam vas, dragi polkovnik in vam čestitam. Jutri je Prvi maj! Angleški radio je med drugim poročal, da je Berlin kapituliral...«

XX.

Dementjov je izgubil občutek za čas. V kleti je bilo tako temno, da ni vedel niti tega, kdaj je dan in kdaj noč. O 1. maju ga je obvestil čuvar. V klet je prinesel steklenico vina. Odprla sta jo in si natočila v kozarce.

»Naj živi Prvi maj!« je rekel Dementjov klavrno in napravil požirek. Začuden je pogledal okoli sebe.

Klet je bila nizka. Vsenaokrog so ležali zaboji. V siju trepetajočega plamenčka sveče so se lesketali dragoceni okviri. V kotu je stal viteški oklep. Dementjov je mislil na to, kako je včasih praznoval praznik 1. maja.

»Poslušal sem radio London,« je rekel čuvar. »Berlin je padel.«

Dementjov mu ni verjel, vendar je nenadoma začutil, da mu po licih drsijo solze.

»Zakaj jočete?« ga je vprašal čuvar.